

[Finansministeren]

fentlige bare er sådan noget upersonligt noget, der bliver berørt, når vi skærer i de offentlige udgifter. Nej, det er borgerne, det gør ondt på, det har vi set eksempler på og hørt om i den seneste tid. Vi er parate til at gennemføre det nødvendige, men vi kan ikke gøre det med udgangspunkt i de argumenter, fremskridtspartiet fremfører.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om tilrettelæggelse af finanslovgivningen.

[Af Askjær Jørgensen (FP) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 40. Fremsat 13/11 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Finansministeren (Svend Jakobsen):

Med de synspunkter, jeg har givet udtryk for under den forrige sags behandling såvel i tilknytning til fremskridtspartiets eget forslag her som til den tanke, der ligger omkring proceduren for vedtagelse af finanslovsforslag, er det overflødig at knytte andre bemærkninger til fremskridtspartiets forslag, end at regeringen anser det som uegnet for tilrettelæggelsen af finanslovsbeslutninger.

Camre (S):

For at undgå at blive involveret i en debat med hr. Askjær Jørgensen af den art og på det niveau, som hr. Askjær Jørgensen anslog

såvel over for finansministeren som over for mig under det foregående punkt på dagsordenen, skal jeg undlade at komme med nærmere betragtninger vedrørende fremskridtspartiets forslag, men alene henvise til, hvad jeg sagde om samme forslag, da det sidst var fremsat, i foråret.

Gammelgaard (KF):

Den konservative folketingsgruppe er positivt indstillet over for selve forslaget til folketingsbeslutning om tilrettelæggelse af finanslovgivningen. Derimod er vi mere skeptiske over for andre dele af det, der her skriftligt er forelagt os af fremskridtspartiet.

I forlængelse af det, jeg sagde tidligere på dagen, vil jeg sige, at man også må have amterne og kommunerne ind i en styringsreform. Det er ikke kun nødvendigt med staten, som det nævnes specifikt i fremskridtspartiets forslag. Derfor foreslår det konservative folkeparti, at det ved opstillingen af 3-årige nationalbudgetter tilkendes gives, hvilke samfundsøkonomiske muligheder der er også for de samlede kommunale udgifter. De kommunale investeringsudgifter skal koordineres med statens gennem fælles investeringsrammer, og de kommunale driftsudgifter skal naturligvis fastlægges af de enkelte kommuner. Det kommunale selvstyre skal bevares, men det skal ske inden for de rammer, der fastlægges i de 3-årige nationalbudgetter.

Kort sagt, fra konservativ side skitserer vi vor udgiftsreform for 1980'erne således: for det første en effektiv budgetstyring og kontrol. For det andet en klarere opgavefordeling mellem stat, amter og kommuner. For det tredje en udvikling af ledelsesfunktionen i den offentlige sektor. For det fjerde betaling for en række offentlige serviceydelser for derigennem at bremse forbruget. For det femte en overflytning af opgaver fra offentlig til privat regie. For det sjette en omlægning af indkomstoverførsler og sociale ydelser som helhed, så man tilskynder den enkelte til i videst muligt omfang at klare sig selv.

Ingerlise Koefoed (SF):

Som jeg har sagt tidligere her i dag, har vi ikke noget imod at være med til en planlægning af samfundets økonomi, men de betingelser, på hvilke vi vil planlægge, ligger na-

[Ingerlise Koefoed]

turligvis meget, meget langt fra fremskridtspartiets.

Det samfund, som skjuler sig bag fremskridtspartiets planlægning og fremskridtspartiets talrækker, er et samfund, hvor enhver er sig selv nok, og hvor de stærke og de rige bliver stærkere og rigere, og hvor de andre bliver fattigere og elendigere. Vel, man giver en social skærv hist og her, men hvad gør man f. eks. ved de arbejdsløse? Dem spytter man i ansigtet med forslag som det, man fremsatte forleden, om arbejdsgivernes slavemarked: »Lov om opfyldelse af grundlovens § 75« hed det officielt.

Det er klart, at alene et forslag af den art må være nok til, at alle må tage afstand fra enhver form for økonomisk planlægning fra fremskridtspartiets side og fra enhver form for økonomisk planlægning sammen med fremskridtspartiet. Det sagde vi også i foråret, det siger vi nu, og det vil vi blive ved med at sige de følgende år, når fremskridtspartiet fremsætter sit forslag.

Vi vil ikke alene afvise forslaget, vi vil lægge det fra os og helst aldrig se det igen.

Flygaard (DR):

Jeg skal blot henvise til, hvad retsforbundet sagde, da det foreliggende forslag sidst var til behandling i forrige folketingssamling, og til, hvad jeg sagde under det forrige punkt på dagsordenen. Retsforbundet kan ikke medvirke til gennemførelsen af det foreliggende forslag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Da jeg for et stykke tid siden havde fornemmelsen af, at hr. Askjær Jørgensen mente, at jeg var med til at trække debatten ned på et lavere niveau, så skal jeg, da jeg ikke formår at løfte min debatform højere op i øjeblikket, undlade at kommentere forslaget for ikke at trække hr. Askjær Jørgensen ned på det niveau.

Askjær Jørgensen (FP):

Jeg skal begynde med at give finansministeren en undskyldning, fordi jeg har hævdet, at det ikke ville gøre ondt på nogen at løse samfundets problemer. Det er forkert. Hvis man løser samfundets problemer, så vil man kun kunne gøre det ved at nedskære den offentlige sektor, og det er klart, at det vil gøre

ondt i socialdemokratiske hjerter. Derfor er det forkert af mig at sige, at det ikke gør ondt på nogen, hvis man løser samfundets problemer. Det beklager jeg meget.

Jeg noterede mig, at finansministeren sagde, at det var borgerne, det ville gøre ondt på, hvis man løste samfundets krise efter den socialdemokratiske opskrift. Her er jeg helt enig med finansministeren; det vil endda gøre særdeles ondt på borgerne, hvis man løser samfundets krise efter socialdemokratisk devise.

Så sagde finansministeren, at vores forslag er et bevis på, at man ikke kan samarbejde med fremskridtspartiet. Hvis dermed skal forstås, at socialdemokratiet ikke finder sig i stand til at samarbejde med et parti, der ønsker den offentlige sektor betydeligt reduceret, så er det korrekt, så kan det ikke lade sig gøre, men hvis det er noget andet, der ligger til grund, så vil jeg gerne bede finansministeren om nærmere at definere dette.

Jeg skal takke de konservatives ordfører for nogle positive bemærkninger. Vi er helt enige i, at amterne og kommunerne skal med i budgetlægningen. Når vi foreslår, at man allerede på et tidligere tidspunkt skal fastlægge nogle rammer, så mener vi dermed, at det i disse rammer skal være indeholdt, hvor store bloktilskuddene skal være. Vi har jo også et lovforslag om maksimering af de kommunale udskrivningsrettigheder. Vi mener, at man skal sige til kommunerne og amterne: så meget får I i bloktilskud, og de er øremærkede, i hvert fald inden for visse rammer, så meget får I til socialektoren, og så meget får I til undervisningssektoren, og så begrænser vi i øvrigt jeres ret til at udskrive. Dermed mener vi, at vi har taget amterne og kommunerne med. Når vi betragter disse ting, så betragter vi den offentlige sektor under ét.

Således som der er lagt budgetter, forventer vi, at man i statslig regie, i amterne og i kommunerne, i folkekirken og i Danmarks Radio, vil have et offentligt forbrug i Danmark i 1981 på op imod 250 mia kr., og det mener vi er alt for højt. Vi mener, det skal reduceres med et sted mellem 20 og 25 pct. Selv om man gør det, har man stadig væk kun reduceret det offentlige niveau tilnærmelsesvis til det niveau, det var på i 1970. Alle dem, der siger, at vi er urealistiske, må jeg stille det spørgsmål, om de mener, det er urealistisk at stille efter, at den offentlige sek-

[Askjær Jørgensen]

tor bliver reduceret til i nærheden af det niveau, den havde i 1970.

Vi mener helt klart, at der burde være loft, således at maksimalt 25 pct. af den erhvervsaktive befolkning er beskæftiget i den offentlige sektor og $\frac{3}{4}$ er beskæftiget i produktionssektoren. Det er noget, som vi mener der faktisk skulle være en lov om, og det er noget af det, vi har som mål. Vi mener, at man sagtens kan have en offentlig sektor i et velfærdssamfund, der baserer sig på, at 25 pct. af den erhvervsaktive del af befolkningen sørger for den offentlige sektor. Det er nøjagtigt det, vi tager udgangspunkt i.

Jeg har forstået, at hr. Arne Bjerregaard mener, at niveauet er for lavt, hvis man skal begynde at diskutere, at folketinget skal tage mod til sig og sige, at nu har vi så og så mange penge til den sociale sektor, nu har vi så og så mange penge til undervisningssektoren, osv. Det mener hr. Arne Bjerregaard ikke man kan gå ind i. Det er der så ikke noget at gøre ved. Det vil sige, at hr. Arne Bjerregaard er tilhænger af det system, den socialdemokratiske finansminister kører efter, nemlig at man ikke tænker på enkelte tal på nogen områder, men man tænker på tusindvis af tal; den ene dag mener man, at det skal være så højt, og næste dag trækker man disse tal tilbage og foreslår nogle andre. Vi mener altså, der skal fast styring over tingene.

Hvis hr. Arne Bjerregaard vil gå ud i det private erhvervsliv og se sig omkring, så vil han se, at i de private erhvervsvirksomheder, der køres godt, kører man økonomien med en fast og sikker hånd. Der lægger man budgetter. Der tilrettelægger man, hvor meget man vil bruge på de enkelte områder, og det indretter man sig efter. Der kører det godt, men hvis det skal køre efter de forhåndenværende søms princip, som det gør i socialdemokratiet, så kuldsejler man. Det gælder, hvad enten det er en privat erhvervsvirksomhed eller et samfund.

Den offentlige sektor i Danmark kunne lære meget af massevis af dygtige danske erhvervsvirksomheder. Det synes vi man i langt højere grad skulle benytte sig af. Hvis man går ud og laver analyser på store danske erhvervsvirksomheder og på små danske erhvervsvirksomheder, så vil man se, at de, der klarer sig og klarer sig godt i disse svære tider, netop er de steder, hvor man virkelig

tager om ondets rod, det er de steder, hvor man virkelig tager fat på styringen. Der skal styring til i et samfund.

Derfor må vi beklage de mennesker, der ikke seriøst vil diskutere det forslag, vi har fremsat, de mennesker, der mener, at det danske samfund skal køres efter de forhåndenværende søms princip. Jeg beklager, at der er medlemmer af det danske folketing, der synes, det skal køre uden styring her i Danmark. Det synes vi ikke det skal. Vi vil opretholde vores forslag om en bedre styring af samfundet Danmark, og det vil vi fortsætte med. Uanset om SF kan lide det eller ej, og uanset om SF postulerer noget om vores forslag om grundlovens § 75 eller ej, så vil vi nok fremsætte dette forslag igen i næste folketingssamling, fordi det er et rigtigt forslag. Jeg tror, det tager nogle år, inden det trænger ind bag de tykke hjerner i de partier, hvor man tænker socialistisk; det er der ikke noget at gøre ved. Der er dog socialistiske lande, hvor man vedtager 5 års planer, har jeg læst i pressen. Jeg har aldrig besøgt de lande, men det er der altså nogle socialistiske lande der gør. Der dér med, at man vil styre lidt langsigtet, er altså ikke noget, vi har patient på i fremskridtspartiet. Det er der flere andre der har været inde på.

Når SFs ordfører går så langt som til at sige, at vi har spyttet de arbejdsløse i ansigtet, så må jeg nok sige, at man går lidt for vidt. Er det noget som helst i retning af at spytte nogen i ansigtet at sige, at de må få lov til at udføre et stykke arbejde for de penge, de får udbetalt? Er det ikke en menneskeret? Er det ikke det, der står i grundloven? Ja men hvad er det da for noget at påstå, at det er at spytte nogle mennesker i ansigtet, at de får lov til at præstere noget for det, de modtager? Ja men er det da ikke netop det, man snakker om ved arbejdsløsheden, at mennesker forsumper og degenererer ved lediggang? Menneskene bliver naturligvis bedre af, at de får lov til at yde noget for det, de modtager.

Jeg forstår, at SF synes, at det er bedre, at menneskene får lov at forsumpe i ledighed, end at de får lov til at beskæftige sig med noget. Det synes jeg faktisk er en holdning, som man kan kalde at spytte et menneske i ansigtet. Vi betragter det som positivt, at man kan få lov til at være aktiv, få lov til at gøre noget, men vi betragter det som meget

[Askjær Jørgensen]

negativt, vi betragter det som at spytte mennesker i ansigtet at sige til dem: I må ingenting, vi har ingenting, vi kan bruge jer til. I skal sættes uden for systemet. I skal lægges hen på en ventehylde. I er et overskudsprodukt, som vi ikke har brug for.

Flygaard (DR):

Jeg kan næsten ikke dy mig, når hr. Askjær Jørgensen nævner 5 års planerne. Hvis det skulle være et eksempel på, hvordan fremskridtspartiet vil køre det herhjemme, så siger jeg alligevel: velbekomme!

Ingerlise Koefoed (SF):

Så vidt jeg husker mit indlæg, så sagde jeg, at vi ikke havde noget imod planlægning af økonomi; vi ville bare ikke planlægge på de betingelser, som fremskridtspartiet planlægger på.

Så var der spørgsmålet om at spytte de arbejdsløse i ansigtet eller lade dem sidde og lave ingenting. Jeg mener ikke, det er noget alternativ. Jeg henviser igen til de forslag, vi har fremsat, og hvori der er meget beskæftigelsesfremme.

Det er ikke det, at man vil gøre noget for de arbejdsløse, jeg har noget imod – at man vil give dem det arbejde, som de har krav på og ret til – men det er måden, fremskridtspartiet gør det på, vi ikke kan acceptere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget *Erhard Jakobsen* har meddelt mig, at han som følge af deltagelse i møder i Europa-Parlamentet ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov, jfr. valglovens § 84, stk. 3, 2. pkt., fra og med den 15. december samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet tilrådsbetænkning over:

Forslag til lov om ændring af udskrivningsloven og ligningsloven. (Ændring af formuebeskatningen). (Lovforslag nr. L 12).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 11. december 1980, kl. 11.30.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 18.31